Raadsvoorstel

Nummer raadsvoorstel	21/19
Datum commissie	12-4-2021
Datum B&W vergadering	6 april 2021
Portefeuillehouder	M.W. Jaeger
Opsteller	F.J.A. Frowijn
Afdeling/team	Ruimte
	☒ Openbaar ☐ Geheim

Onderwerp
Voorstellen van de Transitiecommissie MRA c.q. de Commissie "MRA metropool van grote klasse".

Kern van het voorstel
De Transitiecommissie MRA heeft de opdracht gekregen om de MRA-samenwerking te optimaliseren. Inmiddels heeft de Transitiecommissie een notitie met zijn voorstellen opgeleverd aan de Regiegroep. Vanuit de MRA Zaanstreek-Waterland is een gezamenlijke concept-reactie voorbereid. Voorgesteld wordt in te stemmen met deze gezamenlijke reactie.

Voorgesteld besluit
De Raad besluit: In te stemmen met de gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie MRA (kenmerk: 684272).

Bijlagen
B1: Notitie 'Wat voorafging'. B2: Voorstellen van de Transitiecommissie MRA incl. begeleidende brief (kenmerk 684272). B3: Gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie (kenmerk 684272).

Toelichting

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Aanleiding
In 2017 is het MRA-convenant getekend. In het convenant worden het doel van de samenwerking alsmede de bestuurlijke inrichting en organisatie uitvoerig beschreven. Met het MRA Convenant is bewust gekozen voor een lichte structuur, met alle voor- en nadelen die daaraan verbonden zijn. Een klein bureau ondersteunt de samenwerking. Het mandaat voor besluitvorming blijft nadrukkelijk bij de individuele bestuursorganen. De zeven deelregio's, waar de MRA in is onderverdeeld, hebben een taak in de voorbereiding en uitvoering van afspraken. Destijds was het uitgangspunt dat een op te stellen strategische agenda de samenwerking inhoudelijk richting zou moeten geven waarbij de focus zou komen te liggen op: economie, ruimte en mobiliteit.

In 2019 is de MRA-samenwerking geëvalueerd en het evaluatierapport 'Meer richting en resultaat' verschenen. De Regiegroep heeft op basis van de evaluatie in oktober 2019 een 'routeplan' vastgesteld. In 2019 en 2020 is ook hard gewerkt aan de nieuwe MRA Agenda 2.0. In bijlage B1 onder aan dit raadsvoorstel wordt meer gedetailleerd ingegaan op het evaluatierapport, het 'routeplan' en de MRA Agenda 2.0

In vervolg op de evaluatie uit 2019 heeft de regiegroep strateeg Ben Verwaayen gevraagd om te helpen een toekomstperspectief voor de MRA te schetsen. Als tweede is hem de vraag voorgelegd hoe de metropoolregio beter kan samenwerken en bestuurlijk effectiever wordt. Om te komen tot een uitwerking van het advies van Verwaayen en een nieuw governancemodel is een Transitiecommissie in het leven geroepen. De opdracht van de Transitiecommissie is om de MRA-samenwerking te optimaliseren, waarbij wordt gekeken naar onder ander de slagkracht van het MRA Bureau, de structuur van de bestuurlijke platforms en andere gremia, en de geprioriteerde inhoud.

De voorstellen van de Transitiecommissie MRA
Inmiddels heeft de Transitiecommissie een notitie opgeleverd aan de Regiegroep. In deze memo (zie bijlage B2) geeft de Transitiecommissie aan op basis van de historische ontwikkeling van de MRA en aansluitend bij de MRA agenda 2.0 de volgende drie doelen voor te stellen om te komen tot "een metropool van grote klasse":

1. De meest inventieve regio van Europa, met de best opgeleide bevolking

- Creatief ondernemerschap
- Tech, Data, Artificial Intelligence
- Life sciences & Health
- Groene innovatie et cetara

2. Een regio voor iedereen, naar de menselijke maat

- Sociaal evenwichtig
- Open & divers
- Hoge leefkwaliteit (wonen, landschap, cultuur)
- Nabijheid van (publieke) diensten et cetera

3. Een duurzaam verbonden regio

- Internationaal knooppunt
- Systeemsprong haven, OV, luchtvaart, verduurzaming

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)
• Digitale hub et cetera T.a.v. de governance wijst de Transitiecommissie erop dat de MRA geen officieel bestuurlijk democratisch gelegitimeerd orgaan is. Daarom worden alle democratisch te bekrachtigen, bestuurlijke besluiten voorgelegd aan de raden en staten. De besluiten over bijvoorbeeld de begroting en de MRA agenda blijven onverkort liggen bij de Raden en Staten. Deze hebben hun democratische bevoegdheden en beslissingsmacht en bepalen daarmee ook de kaders voor het handelen in de MRA. Verder geeft de Transitiecommissie aan dat moet worden gekomen tot een vereenvoudiging van het overleg binnen de MRA tot een overzichtelijk aantal organen met een duidelijke positie en opdracht. De bestuurlijke drukte dient verminderd te worden, overleggen moeten heldere besluitvorming dienen en deze moeten bijtijds worden voorgelegd aan, en gecontroleerd door Raden en Staten. Tegelijkertijd dient de connectie met het Rijk, met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties te worden versterkt. Er wordt een nieuw voorstel gedaan voor de governance binnen de MRA waarbij de basis voor de samenwerking in de MRA blijft liggen in de zeven deelregio's. Het is de bedoeling dat de agendacommissie en de Regiegroep worden omgezet naar respectievelijk een bestuur en een algemene vergadering (AV). Het bestuur heeft de dagelijkse leiding over de samenwerking in de MRA en vervangt de agendacommissie. Het bestuur bestaat uit: - Burgemeester Amsterdam (voorzitter) - CdK Noord-Holland - CdK Flevoland - Per bestuurlijk platform één afgevaardigde; niet zijnde de voorzitter - Directeur MRA (secretaris) Bij de samenstelling van het bestuur moet volgens de Transitiecommissie rekening worden gehouden met geografische verdeling van de portefeuillehouders die vanuit de platforms deel uitmaken van het bestuur. Elke portefeuillehouder zal voor één of twee deelregio's als linking pin fungeren. Verder het de bedoeling dat de huidige drie MRA-platforms (Economie, Ruimte en Mobiliteit) en 4 portefeuillehoudersoverleggen PHO's Duurzaamheid, Wonen, Landschap en Cultuur) opnieuw slimmer en slanker worden ingedeeld waarbij ook de drie inhoudelijke doelen beter worden betrokken. In de MRA-platforms en de PHO 's zijn alle deelregio's met minimaal één afgevaardigde vertegenwoordigd. De algemene vergadering (AV), die de huidige regiegroep vervangt, is een breed overleg waarin alle MRA-deelnemers zijn vertegenwoordigd: 32 gemeenten, 2 provincies en de Vervoerregio Amsterdam. De deelregio's stemmen onderling af wie zij (burgemeester en/of wethouder(s)) afvaardigen, dubbeling met een positie in het bestuur is uitgesloten. De leden van de AV leggen verantwoording af in hun Raden en Staten. Om ervoor te zorgen dat het bestuur genoeg voeling heeft met de democratische vertegenwoordiging in de MRA stelt de Transitiecommissie voor om de positie van de Raadtafel te versterken. De versterkte Raadtafel bestaat uit 1 raadslid per gemeente en 2 statenleden per provincie. Allereerst adviseert de Raadtafel het bestuur en de AV over het proces van besluitvorming en controle. Zij kan gevraagd en ongevraagd advies geven. Daarnaast vervult de Raadtafel ook de rol van ambassadeur.

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)
De Transitiecommissie wil tot slot de directie verder versterken. Dit betekent dat het ambtelijk apparaat wordt uitgebreid. Een formatie met een vaste kern van ongeveer 30 fte wordt op voorhand redelijk geacht. In het profiel wordt aangegeven aan welke taken, projecten en programma's de medewerkers worden gekoppeld. De deelregio's dienen geschikte kandidaten om-niet beschikbaar te stellen voor de directie MRA. Zo ontstaat een vaste kern en een flexibele schil die kan meebewegen met de vragen van het bestuur. De gedachte van de Transitiecommissie is dat mensen die de deelregio's inzetten nu feitelijk meestal ook al werken aan opgaven in MRA verband. Deze mensen worden dan alleen organisatorisch bij elkaar gebracht zodat er geen additionele personele kosten hoeven te worden gemaakt. **Gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland (MRA-ZaWa) m.b.t. de voorstellen van de transitiecommissie** Inmiddels is binnen de MRA Zaanstreek-Waterland gezamenlijk een concept-reactie geformuleerd m.b.t. de voorstellen van de MRA-Transitiecommissie. In deze concept-reactie staan de volgende zaken centraal: - De MRA-ZaWa onderschrijft de noodzaak van een nieuwe samenwerking in de vorm van een heldere eenvoudige organisatie om te komen tot een sterke MRA met een sterke democratische controle. - De termijnen die worden voorgesteld door de Transitiecommissie zijn te krap. Het pleidooi vanuit de MRA-ZaWa is om na de raadsverkiezingen van maart 2022 met de nieuwe organisatie kunnen starten, deelregionaal en op MRA schaal. - Vanuit de MRA-ZaWa wordt benadrukt dat de instemming van de bestuurders noodzakelijk is voor het kunnen aanpassen van de huidige organisatie. - In de gezamenlijke reactie wordt onderschreven dat de MRA oog moet hebben voor de menselijke maat, solidariteit en voor de landelijke kernen. - De formulering van de drie doelen wordt onderschreven. - De uitvoering van de MRA Agenda 2.0 mag geen vertraging ondervinden. - De consequenties voor de deelregio's (ook in financiële zin) van de stevige opdracht die bij de deelregio's wordt neergelegd, moeten nog worden uitgewerkt voordat het besluit over de nieuwe organisatie genomen kan worden. Dit geldt ook voor de consequenties voor de gemeenten die personeel beschikbaar stellen. - De MRA-ZaWa benadrukt het belang van zorgvuldig taalgebruik t.a.v. de MRA. - Aangegeven wordt dat wij de MRA zijn, zesendertig decentrale overheden met enige tientallen bestuurders en enige honderden volksvertegenwoordigers, namens een paar miljoen inwoners. - Er wordt opgemerkt dat de gelijkwaardige positie van gemeenten en provincies in de voorstellen wordt losgelaten en de provincies een meer stevige positie krijgen. - De MRA-ZaWa wijst vervolgens op het belang van het continueren van een netwerk van burgemeesters en op het feit dat minimaal één afgevaardigde per deelregio zitting krijgt in het bestuur om zo de deelregio's adequaat te positioneren en het bestuur van voldoende draagvlak te voorzien. - De MRA-ZaWa onderschrijft het belang van de betrokkenheid van raads- en statenleden maar leest in de voorstellen van de MRA-Transitiecommissie niet hoe hieraan inhoud kan worden gegeven, behalve een andere, zwaardere samenstelling van de raadstafel en de belofte dat raadsleden eerder en vaker betrokken zullen worden vanaf de voorkant. **Voorstel aan de gemeenteraad** In de gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie MRA wordt aangegeven dat aanvullingen op deze gezamenlijke reactie in de vorm van moties worden bijgevoegd. De gemeenteraad wordt echter voorgesteld in te stemmen met deze gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)
m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie MRA zonder aanvullingen daarop in de vorm van dergelijke moties.

Alternatieven (incl. argumenten)
In de gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie MRA wordt aangegeven dat aanvullingen op deze gezamenlijke reactie in de vorm van moties worden bijgevoegd.

Risico's (incl. argumenten) en beheersmaatregelen
N.v.t.

Financiële gevolgen	
Toelichting N.v.t.	
Kosten/opbrengsten	N.v.t.
Dekking binnen begroting?	N.v.t.

Adviescommissies geraadpleegd (intern/extern)
N.v.t.

Communicatie
N.v.t.

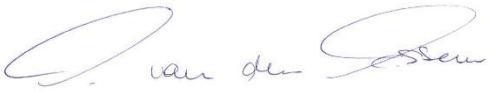
Participatie
N.v.t.

Juridische aspecten en beleidskader
- Het convenant 'Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam' (6 maart 2017). - De Samenwerkingsovereenkomst Zaanstreek - Waterland (2019).

Duurzaamheid en klimaataspecten
Bij de uitvoering van de MRA-agenda en het MRA Werkplan is bijzondere aandacht voor zaken als duurzaamheid, de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Het college van burgemeester en wethouders van Oostzaan,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

A. van den Assem M.W. Jaeger

Onderwerp
Voorstellen van de Transitiecommissie MRA c.q. de Commissie "MRA metropool van grote klasse".

RV-nummer: 21/19
Datum: 19-4-2021

De raad van de gemeente Oostzaan,
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.: 6-4-2021

Besluit
in te stemmen met de gezamenlijke reactie MRA Zaanstreek-Waterland m.b.t. de voorstellen van de Transitiecommissie MRA (kenmerk: 684272).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Oostzaan, gehouden op 19 april 2021

de griffier, de voorzitter,

M.W. Bosma M.W. Jaeger